

Områdets navn

Hauktjern

Referansedata

Fylke: Oslo
Kommune: Oslo
Registrant: Mats Finne
Dato feltreg: 29.06.11 og 14.07.11
Kartblad: 1914 IV
UTM-sentralpunkt: N 6647290 Ø 269776

Vegetasjonssone: Boreonemoral region

Areal: 3640 daa.

Høyde over havet: 110-265 moh.

Naturverdi: Regionalt verdifullt **

Friluftsverdi: Skog 3,56, landskap 2,15 og opplevelse 12.

Sammendrag

Området ligger nordøst i Østmarka i Oslo kommune. Sør-enden omkranser nordre del av Nøkle vann, og området strekker seg nordover på østsiden av Lutvann. Det har en variert topografi med flere høye langstrakte åsrygger i nord-sør retning med dype dalsøkk i mellom. I tillegg til to store vann (Lutvann og Nøkle vann) har området mange små skogstjern.

Fordi berggrunnen i området består av ulike typer gneis er jordsmonnet i hovedsak grunt og lite kalkrikt, og gir dårlige betingelser for kravfulle arter. Det finnes også rikere partier – spesielt omkring nordenden av Nøkle vann.

Området er dominert av eldre barblandingsskog av midlere og lavere bonitet på åsryggene, og noe rikere grandominert skog i liser og dalsøkk. Omkring Nøkle vann er det innslag av rikere typer som høgstaudeskog og rik edelløvskog. Det finnes flere kjerneområder med grov granskog i aldersfase som inneholder bra med død ved i ulike nedbrytningsstadier. Kontinuitet i død ved er vurdert som middels, og dette er antagelig årsaken til at de er funnet relativt få sjeldne arter knyttet til lang skogkontinuitet.

Det er avgrenset 21 kjerneområder innenfor området – hvorav majoriteten er av typen *gammel barskog*. I tillegg er det registrert *kalkskog*, *hagemark*, *artsrik veikant*, *slåttemark*, og *naturlig fisketomme tjern*.

I området er det registrert en rekke *sårbare* (VU) og én *sterkt truet* (EN) art av markboende sopp. For øvrig er det registrert bare noen få rødlistede indikatorarter knyttet til kontinuitet i barskog. I veikant sør i området er det registrert solblom (VU), og i området rundt Sarabråten er det registrert en rekke kravfulle arter som blant annet stavklokke (NT).

Samlet verdi er satt til 2 stjerner, regionalt verdifullt. Dette begrunnes med at det er store områder med gammel barskog med god topografisk variasjon og stedvis god forekomst av død ved i ulike nedbrytningsstadier. Området har en god variasjon i vegetasjon og naturtyper (særlig i den sørlige del). I den senere tid er det gjort mange funn av rødlistede markboende sopp, som trekker opp verdien for biologisk mangfold.

Området oppfyller delvis mangler ved skogvernet ved at det inneholder inntakt skog på rikere marktyper i naturlig dynamikk, og det finnes mindre partier med rik edelløvskog. Området har også viktige forekomster av rødlistede arter av markboende sopp.

Feltarbeidet

Området ble befart 29.6.2011 og 14.7.2011. Været under befaringen var lettskyet pent. Område anses tilfredsstillende dekket.

Utselgelse av området.

Området er foreslått til vern av *Østmarkas Venner*. Det omfatter området fra Hauktjern i sør via Utsikten og Kroktjern til Puttdalen i nord.

Utredningsområdet er utvidet noe i forhold til dette, og omfatter også Sarabråten og Sarabråtåsen på østsiden av Nøkle vann samt noe areal nord og vest for nordenden av Nøkle vann. Begrunnelsen fra

Østmarkas Venner er at området har et uberørt preg, og samtidig er mye brukt av befolkningen på grunn av sin nærhet til befolkningsentra øst i Oslo.

Friluftsverdier

Utredningsområdet strekker seg fra nordenden av Nøklevann, videre øst for Lutvann til Puttdalen i nord. Typisk for området er høye åsrygger opp mot 350 moh. i nord-sør retning, gjerne med bratte lisider. Fattig furuskog på åsene går over i rikere granskog i dalsider og søkk. I området rundt Sarabråten finnes også eldre edelløvskog.

Området har både små og store vann. Lutvann har kanskje markas klareste vann, og danner grensen i nordvest. I sør ligger Nøklevann, og i tillegg er Hauktjern, Kroktjern, Lauvtjern og de to Puttjerna innenfor området. Alle vannene er åpne for sportsfiske.

Det er en rekke stier i området, både blåmerkete stier og umerkete skogstier. Det går også flere turveier i området som er egnet for barnevogn, sykkel eller rullestol. Om vinteren er det et stort nettverk av preparerte skiløyper. Det går lysløype fra Østmarksetra og rundt Nøklevann med avstikker nordover til Trasop. Utfartssteder og turmål i nærheten er Østmarksetra ca. 300 m sørvest for utredningsområdet. Serveringsstedet Mariholtet ligger med ca. samme avstand i øst. Grønnlihytta, rett på utsiden av utredningsområdet i nord, er eid av bydel Alna, og leies ut til bydelens befolkning. Det er en speiderhytte ved Luvtjern, nordøst i området.

Hauktjern er et kjent klatrefelt i Osloområdet og har en rekke klatreruter som er beskrevet i klatreføreren for Oslo-marka.

Sarabråten ligger sentralt i området, og er et turmål og kulturminne. Stedet har siden 1300-tallet vært husmannsplass under Rustad gård, men ble kjøpt av konsul Thomas Heftye i 1856. På Sarabråten ble det avholdt stiftelsesmøte for Den Norske Turistforening i 1868. Det er i dag bare ruiner igjen etter bygningene på Sarabråten, men det er oppført en støtte på stedet for å markere oppstarten av speiderbevegelsen i Norge. *Speiderstøtten* ble avduket i 1955.

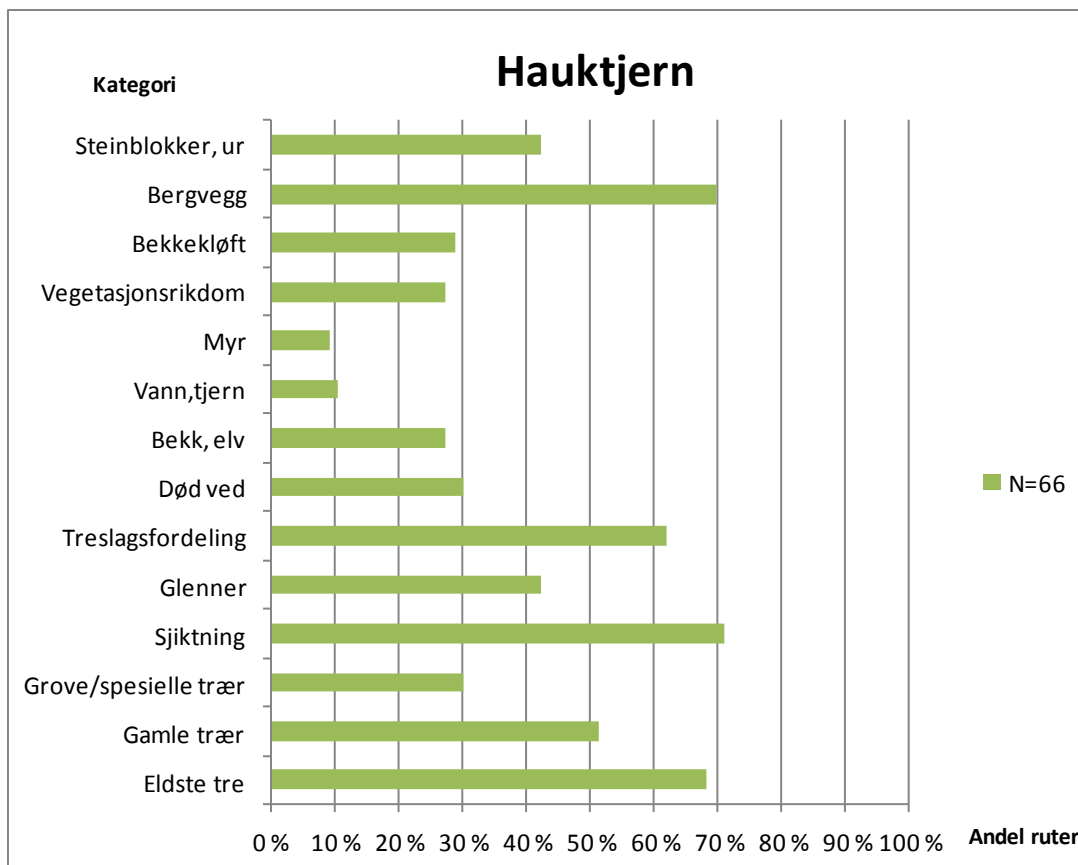
På grunn av at området er så bynært er det mange gapahuker og enkle overnattingsplasser i området. Noen av dem er enkle, bygget av naturlig materialer, har opplagt ved og bål plass, og plassert godt skjult i terrenget. Hyttebøker vitner om at de er turmål for en mindre gruppe mennesker. Andre steder er mer permanente boliger for bostedsløse. Disse områdene er forøplete og er skjemmende for friluftsliv i området. En slik leir ble oppdaget under befaring og det ble meldt fra til bydelen, som kunne fortelle at de rydder slike leire omtrent ukentlig i sommerhalvåret.

Utredningsområdet har en variert natur og er meget godt tilrettelagt for et allsidig friluftsliv. Det har også flere spennende turmål i form av utkikkspunkter, fiskevann, serveringssteder og kulturminner.

Verdisetting etter rutenettmetoden

66 ruter ble undersøkt. Området scorer svært høyt på skogelementer (3,56). Det er flere store bestander med gammel skog, godt med understandere av gran i furuskogen, og flere sjikt i granbestandene. I rutenettmetoden scorer området derfor høyt både i kategoriene *eldste tre*, *gamle trær*, *sjiktning* og *treslagsfordeling*. Det er relativt godt med glenner i skogen (ca. 40 % av rutene), som tyder på at det er vært drevet plukkhogst i tidligere tider. Det er generelt lite spor av hogst i bestandene med eldre skog.

Området scorer også relativt høyt på landskapselementer (2,15) Forekomst av en del lågurtskog, furumyrskog, gransumpskog samt innslag av edelløvskog, gir poeng i kategorien *vegetasjon* for i ca. 1/3 av rutene. I tillegg til de bratte lisidene med større skrenter er det en rekke mindre bekkeløfter og søkk, som gjør at kategorien *bergvegg* opptrer ofte (ca. 70 %) Videre er det en variert topografi med regelmessig innslag av både myr, bekk, vann og ur/blokker.

Figuren viser hvor stor andel av kriteriesettene for skogelementer og landskapselementer som er oppfylt innenfor 10 daa ruter i undersøkelsesområdet. N = 66.

Opplevelsesdimensjonen fikk høy score (12). Området har mange ulike naturtyper, vegetasjonstyper, ett kulturminne registrert i kulturminnebasen, og mange stikryss og utkikkspunkter. Poenggivingen for en del av disse kategoriene påvirkes i stor grad av størrelsen på utredningsområdet; men antallet løype-/stikryss og utkikkspunkter vurderes å være høyt områdets størrelse tatt i betraktning.

Naturverdier

Tidligere undersøkelser

I Naturbase er det registrert 20 ulike naturtypefigurer innenfor grensene til utredningsområdet, hvorav 16 er vurdert å være regionalt eller nasjonalt viktige områder for biologisk mangfold (A- eller B-områder). Den eldste kilden oppgitt i Naturbase er rapporten *Naturregistreringer i Oslo kommunes skoger* (Skogvesenet i Oslo 1993). Senere har Miljøfaglig Utredning kartlagt deler av området og rapportert dette i *Registrering av biologisk mangfold i bynære områder, Oslo* (Fjeldstad og Gaarder 2006). Siste Sjanse har sammen med Prevista laget en sammenstilling av eksisterende data for biologi- og friluftsverdier i rapporten *Biologi- og friluftsverdier innenfor Oslo kommunes skogeiendommer, sammenstilling av data* (Blindheim og Korbøl 2005), der tidligere naturtypekartlegginger og Miljøregistrering i Skog (MIS) er sammenstilt og vurdert. Området er således svært godt undersøkt tidligere.

Beliggenhet

Området ligger nordøst i Østmarka i Oslo kommune. Det er langstrakt i nord-sør retning – ca. 4,5 km langt og ca. 1 km på det bredeste – og strekker seg fra Nøkle vann i sør og nordover på østsiden av Lutvann til Puttdalen i nord. Bortsett fra Lutvann, som danner nordvest-grensen har ikke området noen klare grenser mot vei, stier eller vann.

Naturgrunnlag

Topografi

Det er en variert topografi med flere høye åsrygger med dype dalsøkk i mellom. Nesten alle større åsrygger og dalsøkk er orientert i nord-sør retning. Området har mange små skogstjern og to større vann (Lutvann og Nøkle vann). Det er en del mindre bekker og myrer i området.

Geologi

I hovedsak består området av diorittisk til granittisk gneis, men med en nord-sør gående stripe med glimmergneis, glimmerskifter, metasandstein og amfibolitt sentralt i området. De markante åsryggene orientert i nord-sør retning skyldes kraftige forkastninger i gneisen da Oslofeltet sank ned lengre vest for ca. 300 mill. år siden. Under siste istid ble grunnfjellet bunnskrapt av isen, og svakere soner i forkastningene ble effektivt slipt vekk med dagens markante dalsøkk som resultat. De mest tydelige er ved Nøkle vann og Lutvann mot Grorud og Djupdalen – Elvåga forkastningen. Fordi området er dominert av gneiser er jordsmonnet i hovedsak grunt og lite kalkrikt, og gir derfor generelt dårlige betingelser for kravfulle arter.

Vegetasjonsgeografi

Området ligger i boreonemoral region og svakt oseanisk seksjon (O1, Moen 1998) – dvs. overgangssonen mellom de sørlige boreale barskoger og varmekjære løvskoger.

Vegetasjon og treslagsfordeling

Som Østmarka for øvrig består store deler av utredningsområdet av gammel furudominert barblandingskog. Vegetasjonssammensetningen følger i grove trekk høydegradienten der røsslyng-blokkebergskog og bærlyngskog er dominerende vegetasjonstyper på åsrygger og høyereliggende området, mens grandominert blåbærskog er vanlig i de liene som vanligvis går over i lågurtskog eller gransumpskog på fuktigere partier. Stedvis finnes høgstaudekog, storbregneskog, og svartor-sumpskog i dalsøkkene.

Av rikere områder kan nevnes deler av Puttdalen i nord, og områder øst, vest og nord for Nøkle vann i søndre del av området. Det er også noen mindre partier med rik edelløvkog sør i området omkring Nøkle vann, med eldre grovvokst or-askeskog omkring Sarabråten. I den vestvendte lia sør for Sarabråten er det i barskogen en god del innslag av edelløvtrær som ask, hassel, lind og ask.

Funn av kravfulle sopparter (Fjeldstad og Gaarder 2006) og registrering av kravfulle urter og gras (skogfiol, legeveronika, skogsveve, fagerklokke og hengeaks) på relativt tørr furumark både øst og vest for Nøkle vann tyder på innslag av kalkfuruskog. Det ene området er avgrenset som en naturtypelokalitet (Ulsrudvannet nordøst). Det andre området ligger i sørskråningen på Sarabråtåsen, nord for turveien.

Karakteristiske trekk ved karplantefloraen

Majoriteten av området består av middels til fattig barblandingsskog, der feltsjiktet er dominert av ulike lyngplanter som røsslyng, blokkebær, tyttebær og blåbær avhengig av næringsgrunnlag og fuktighet i jordsmonnet. På litt rikere partier øker urter i mengde, og vanlige arter er marimjelle og skogstjerne. Ettersom skogen blir mer grandominert og rikere, inngår arter som skogsveve, gjøksyre, kvitbladtistel, liljekonvall, og skogsalat.

I de rikeste delene av området nord i Puttdalen og områdene rundt Nøkle vann finnes høgstaudevegetasjon som sumphaukeskjegg, skogstjerneblom, eng- og kratthumleblom, tyrihjel, blåtopp, rød jonsokblom, ballblom og skogsvinerot og tverrskjeggveronika.

Langs turveien sør i området forbi Nøkle vann og Sarabråten er det registrert naturtypen artsrik veikant med flere interessante arter som stavklokke, flekkgrisøre, blåfjær, grov nattfiol og solblom (VU).

I enkelte av de tørre furuåsene er det trolig partier med mer kalkrik grunn, og det ble under befaring bl.a. registrert skogfiol, fagerklokke og hengeaks.

Skogstruktur, påvirkning

Som nevnt tidligere består en stor del av området av eldre barblandingsskog i hogstklasse 5 (hogstmoden skog, snittalder 95-160 år). Dette er områder med naturskogpreg, og med lite synlig hogstpåvirkning.

Bortsett fra på de skrinneste åsryggene er det mye innslag av gran og lauvtrær i furubestandene, og innslag av lauv og flere aldersklasser av gran i de rene granbestandene. Dette gjør at skogen for det meste er flersjiktet.

Forekomst av død ved er i hovedsak konsentrert til enkelte grandråg og bratte ller i området. Enkelte av disse har også død ved i grove dimensjoner, som tyder på relativt lang kontinuitet i skogbilde. Et eksempel er det trange søkket i Lutåsen som strekker seg hele veien opp til Kroktjern. Søkket har lågurtsskog og innslag av edelløvsog i sør nærmest Sarabråten, men er ellers dominert av blåbærgranskog. Området har en god del død ved av gran i til dels grove dimensjoner, men mest i de tidlige nedbrytningsstadier. Dette gjelder for øvrig flere av områdene med en del død ved, som i den bratte lia vest for Nøkle vann, søkket med eldre granskog vest for Kroktjern, og den vestvendte lia mot Lutjern, samt Lutdalen og deler av Puttåsen. Mangel på død ved i de senere nedbrytningsstadier kan være årsaken til at det nesten ikke er funnet sjeldne eller trua arter av sopp eller lav knyttet til død ved i området. Antagelig har det vært drevet bledningshogst i det meste av området i tidligere tider, slik at de eldste trærne er blitt hogget før de har rukket å dø på rot eller velte. Data fra skogtaksten viser at snittalderen i bestandene ikke er spesielt høy. Unntakene er Puttåsen helt nordøst i utredningsområdet og noen områder i lia mot Lutvann, der skogen i følge skogtaksten har en snittalder på ca. 160 år.

Bortsett fra et stort område i Haukåsen med eldre gran- og barblandingsskog, består mesteparten av den sørøstre del av utredningsområdet av produksjonsskog i alderen 30-50 år. Nord og vest for Kroktjern er også et større område med ung skog (5-10 år) og eldre produksjonsskog (75-80 år). Produksjonsskogen i området har som regel ensartete monokulturer med enten gran eller furu.

Det er en privat hytte og en speiderhytte like nord for Lauvtjern. På Sarabråten står grunnmuren igjen etter gammel bebyggelse, og det er reist en støtte for å markere oppstarten av speiderbevegelsen. Like nord for utredningsområdet er det en hytte eid av Alna bydel, som er et utfartssted for skoler, barnehager og lignende, og kan leies av bydelens innbyggere. Like sørvest for området ligger Østmarksetra som er et mye brukt utfartssted for turer til fots og på ski. Mariholtet ligger like øst for området og er serveringssted for turgåere og skiløpere sommer og vinter.

Det er en rekke merkete sommerstier og preparerte skiløyper i området. Det er også en turvei som går gjennom søndre del av området fra Østmarksetra til Mariholtet med avstikker nordover til Trasop. Langs denne turveien er det lysløype om vinteren.

Særlig sørvestre og nordre del av utredningsområdet er bynært, og har stor ferdsel. I tillegg til de merkete stiene og turveier, finnes veldig mye stier og tråkk på kryss og tvers.

Det er i også mye menneskelige spor i form av bålplasser og forskjellige typer gapahuker. Følgende er at disse områdene bærer preg av slitasje på et nivå som trolig er negativt for biologisk mangfold.

Romeriksporten går under nordenden av Lutvann og rett nord for Nordre Puttjern. På grunn av forkastningssoner da Oslofeltet sank i vest er fjellet svakt, og byggingen av tunnelen medførte at overflatevann fra Lutvann og Nordre Puttjern rant ned i tunnelen. Vannstanden sank i Lutvann, mens hele Puttjern forsvant i bakken. Lekkasjen er i dag tettet og vannet inntakt. NVE har målestasjon i området som kontrollerer vannstand og avrenning.

Sør i utredningsområdet er en kraftledning. Denne danner sørgrensen og går fra Ulsrudvann og krysser Nøkle vann omtrent ved Hestehullet.

Endring i naturtyper

Det er en rekke avgrensede naturtyper i området (19), og for de fleste virker avgrensningen fornuftig og verdisetningen riktig. Grensen for figuren *Ulsrudvannet øst* (BN00065009) er imidlertid trukket for langt mot nord. Nordre del av figuren består av ordinær blåbærgranskog i alder ca. 50 år uten særlig mye død ved. Lengre sør i figuren finnes fuktig gransumpskog med til dels mye død ved.

Vest i Puttåsen var et større område med fine naturskogkvaliteter som heller ikke er markert som naturtype i Naturbase. I søndre del viser skogkartet en snittalder på 160 år som er svært gammelt. Nordvestre del mot brekket til Puttdalen er mer ordinær bærlyngskog, men videre sørøstover herfra virker skogen eldre, og det er en god del død ved med god forekomst av grov osp og bjørk både levende og i ulike nedbrytningsstadier. Dominerende vegetasjonstype er blåbærgranskog, men det er også rikere partier med lågurtskog, samt gransumpskog og innslag av svartorsumpskog enkelte steder. Nærmere toppen av Puttåsen og grensen til utredningsområdet blir skogen fattigere, yngre og mer furudominert. Bestanden med gammel skog henger sammen med den avgrensede naturtypefiguren sør i Puttdalen (Puttdalen, BN00063796). Det ble ikke gjort funn av rødlistearter eller spesielle kontinuitetsarter i området under befaring, men potensial for sjeldne arter knyttet til død ved i fuktige miljøer vurderes å være til stede. Duftskinn (NT, kilde: Artskart) ble funnet på liggende død gran sør i området i 1996. Området er av naturtypen *gammel barskog*. Det er et relativt stort og området med til dels svært gammel skog med fine naturskogkvaliteter og vurderes å ha lokal verdi (verdi C).

Den bratte lia øst for Lutvann har blåbærskog og lågurtskog med grove grantrær (>60 cm dbh.), og stedvis mye død ved. Det er de seinere årene registrert flere rødlistede markboende sopp i området som fiolkorallsopp (EN), fiolett greinkøllesopp (VU), børstebrunpigg (VU), jordbærkantarell (VU, kilde alle: Artskart). I følge skogkartet har skogen en relativt høy snittalder (ca. 135 år). Området er av naturtypen *gammel barskog*. På grunn av at det er et velutviklet område med gammel skog med en del død ved i grove dimensjoner, samt at det er gjort en rekke registreringer av rødlistede sopp vurderes området å ha verdien viktig (verdi B).

I det avgrensede området for naturtypelokaliteten *Rundemyr* er de seinere år registrert flere rødlistede arter av sopp, hvorav arten fiolkorallsopp er klassifisert som sterkt truet (EN). Verdien av området er derfor foreslått oppvurdert til svært viktig (verdi A).

Artsmangfold

Det er generelt registrert få rødlistearter i området bortsett fra i én artsgruppe som er markboende sopp. Arve Græsdal m.fl. har registrert en rekke sopparter som er klassifisert som nær truet (NT), sårbar (VU) og sterkt truet (EN). Det er registrert særlig mange sjeldne og truede arter i et den vestvendte skråningen av Lutdalen – fra østsiden av Nøkle vann i sør til midt på Lutvann i nord. Det er blant annet gjort funn (på flere lokaliteter av enkelte) av artene fiolkorallsopp (EN), vrangstorpigg (VU), mørkfibret vokssopp (VU), Blåfotstorpigg (VU), fiolett greinkøllesopp (VU), svartspettet musserong (NT), og lakrismusserong (NT).

Det er registrert barksoppene rynkeskinn og duftskinn (begge NT) i området. Duftskinn er registrert sør i Puttåsen, nord i utredningsområdet. Rynkeskinn er registrert i en avgrenset naturtypefigur med gammel granskog like vest for Nøkle vann.

Av karplanter er alm (NT) registrert en rekke steder – spesielt i søndre del av området omkring Nøkle vann. I veikant langs turveien rundt Nøkle vann er det registrert solblom (VU) og stavklokke (NT). Stavklokke er også registrert i edelløvkogen omkring Sarabråten.

Det er en registrert tiurleik nordvest i Puttåsen. Flere steder i området som Puttåsen og Haukåsen har godt storfuglhabitat – furudominert skog med mye innslag av skjørtegraner som gir god vertikaldekning og stedvis rikt utviklet blåbærlyng.

Kjerneområder

1. Ulsrudvannet nordøst

Naturtype: Kalkskog
BM-verdi: Verdi A
Areal: 59 daa

UTM: N 6646376, Ø 269078
Hoh.: 210-225 m

Lokaliteten er tidligere beskrevet av Fjeldstad og Gaarder (2006). Den omfatter toppen av det småkuperte åspartiet mellom Nøkle vann og Ulsrudvann. Området er skarpt avgrenset mot skrent i øst og vei/annen naturtype i nord. I sør avgrenses denne av hogstflate, mens avgrensingen i vest er mer diffus. Området er et tilsynelatende fattig furuskogsområde med røsslyngfuruskog og lavfuruskog. Artsfunn av sopp tyder imidlertid på at det kan være en tørr mineralrik skog med ganske høy pH (mulig kalkskog). Det er lite død ved og fravær av spesielt gamle trær. Skogen er flersjiktet. I enkelte søkk på åsryggen er det innslag av litt rikere lågurtgranskog. Tidligere er det her gjort funn av en rekke uvanlige piggsopper, som svarthvit sølvpig, svartølvpigg, antatt rynkebrunpig og beltebrunpig, samt lakrismusserong. For rynkebrunpig er dette eventuelt fjerde funn i Norge siste 50 år. Under befarings ble det registrert skogfiol, som trives på kalkrik mark. Funn av flere sjeldne og kravfulle arter, hvorav en art er svært sjelden, gjør at verdien settes til svært viktig (A). Mulig forekomst av en viktig vegetasjonstype og potensial for funn av flere rødlistearter er med på å styrke verdien av området.

2. Ulsrudvannet øst

Naturtype: Gammel barskog – gammel granskog
BM-verdi: Verdi A
Areal: 14 daa

UTM: N 6646243, Ø 269555
Hoh.: 200-210 m

Lokaliteten er tidligere beskrevet av Fjeldstad og Gaarder (2006), og utgjør et mindre fuktdrag på åsen mellom Nøkle vann og Ulsrudvann. En bergvegg avgrenser området skarpt i vest, mens en mindre rygg avgrenser mot nord og øst. I sør avgrenses området mot hogstflate. Under befarings ble det vurdert at grense i nord bør trekkes sørover – på sørsiden av eldre produksjonsskog av gran. Lokaliteten omfatter en fuktig gammel gransumpskog i et søkk øst for en stor bergvegg. En natursti går gjennom området. Sumpskogen, som er forholdsvis fattig, har tidligere vært grøftet, men grøftesystemet fungerer antagelig ikke i dag. Det er mye død ved av gran, både av yngre og eldre alder. Barksoppen rynkeskinn (NT) ble påvist under befarings på et læger av gran. Området er vurdert som viktig (verdi B), ut fra naturtype, tilstand, samt funn av rødlistearter. Det bør ikke foretas noen former for hogst, og død ved bør få ligge i ro. Den gamle grøfta bør ikke renskes opp, men i stedet få gro helt igjen.

3. Nøkle vann nordvest

Naturtype: Gammel barskog – gammel granskog
BM-verdi: Verdi A
Areal: 85 daa

UTM: N 6646717, Ø 269219
Hoh.: 165-240 m

Lokaliteten er rik og variert med innslag av høgstaudevegetasjon og rik edellauvskog av typen alm - lindeskog, og en dominerende lågurtvegetasjonen. Av arter vokser blåveis, trollbær, kranskonvall og tyrihjel, enghumleblom, skogsvinerot, sumphaukeskjegg, svartburkne, tysbast og leddved. Av edle lauvtrær fins lønn, hassel, hegg, alm (NT), ask (NT) og svartor. Hestekastanje fins også i området. Det er en del død ved i den østvendte lia mot Nøkle vann, men det meste er i tidlige nedbrytningsstadier. Området er svært variert med flere innslag av rike vegetasjonstyper som er relativt sjeldent i Østmarka. Det er nylig rapportert om forekomst av flere rødlistede markboende sopp som klengekjuke

(VU), røykkølesopp (NT), broddsopp-snyltekje (NT) og gulbrun storpig (NT). Områdets verdi er derfor satt til svært viktig (verdi A). Området bør forbli mest mulig urørt, ved at det bare gjøres nødvendige skjøtselstiltak langs veien. Slått langs veikant vil være viktig for å opprettholde den spesielle veikantfloraen.

4. Lutdalen

Naturtype: Slåttemark
BM-verdi: Verdi B
Areal: 11 daa

UTM: N 6647053, Ø 269307
Hoh.: 180-200 m

Lokaliteten er tidligere beskrevet av B. Bredesen. Området består av eng og havnehage/hagemark til gammel husmannsplass, der de siste husene ble revet i 1944. Enga tidligere ryddet, men står i fare for å gro igjen med kratt. Kulturlandskapsfloraen synes å være en del utarmet, men typiske arter som rødknapp, prestekrage og fagerklokke finnes fortsatt i brukbare mengder. Enga utgjør et viktig livsmiljø for sjeldne insekter (Falck pers. medd.). Det står en grov bjørkehøystubbe, med tilhørende læger i eng. I tillegg står det flere grove levende bjørker og enkelte store og tildels styva seljer i kanten av eng. I nord og øst er det en havnehage/hagemark med mye grov hassel. Her er det relativt rik undervegetasjon av typiske edelløvskogsarter som firblad og trollbær. Svartspettet musserong (NT) er registrert i nordre del av området. For at områdets spesielle insektfauna skal bli ivarettatt bør plassen ryddes for unge trær og oppslag. Årlig slått eller eventuelt beite bør gjenopptas for å få tilbake det opprinnelige miljøet. Ved slått bør graset fjernes. Området er vurdert som viktig (verdi B).

5. Lutdalen østside

Naturtype: Gammel barskog – gammel granskog
BM-verdi: Verdi B
Areal: 11 daa

UTM: N 6646994, Ø 269379
Hoh.: 170-235 m

Lokaliteten er beskrevet av Fjeldstad og Gaarder 2006. Området ligger like nord for nordenden av Nøkle vannet og er skarpt avgrenset mot bekk i vest, fattigere skog i øst og ungskog i nord. I sør er grensen diffus mot mer grunnlendt furuskog. Området er en vestvendt åsside med middels til rik gammel granskog som står i småsteinet ur. Vanlige treslag er foruten gran, hassel og bjørk. Ask og alm vokser også i området (Artskart 2011). Det er en god del læger av gran i yngre nedbrytningsstadier. Gamle hogstspor finnes jevnt i lia. I feltsjiktet vokser vårteknapp og store mengder blåveis. På granlægrene ble det ikke registrert andre sopper enn ordinære arter som rødrandkjuke. Området kan ha potensial for rødlistede marklevende sopper selv om ingen slike ble registrert under befaringen. Det er tidligere funnet vårteknapp, kranskonvall og myske innenfor denne lokaliteten (Jan Wesenberg 2006). Det er også registrert broddsopp-snyltekje (NT), gråflolett kølesopp (NT), og rynkeskinn (NT) på denne lokaliteten. Like nord for området er det registrert jorbærkantarell (VU). Fordi området har inntatt gammel granskog med relativt mye død ved, samt er voksested for flere arter som er vurdert som nær truet er det vurdert som viktig (verdi B). Det bør ikke utføres noen form for hogst her, og død ved bør få ligge i ro.

6. Nøkle vann nordøst II

Naturtype: Artsrikt veikant
BM-verdi: Verdi B
Areal: 5 daa

UTM: N 6646875, Ø 269369
Hoh.: 165-175 m

Lokaliteten er tidligere beskrevet av Siste Sjanse og supplert av Bård Bredesen. Området er en turvei med artsrike veikanter. Det er blant annet fine forekomster med stavklokke (NT) og store mengder av den kravstore arten flekkgrisøre. Veikantene bør holdes åpne og slås årlig. Kvistavfall bør fjernes ved rydding. Området er vurdert å ha verdien viktig (verdi B).

7. Sarabråten

Naturtype: Hagemark
BM-verdi: Verdi B
Areal: 59 daa

UTM: N 6646600, Ø 269515
Hoh.: 165-250 m

Lokaliteten er tidligere beskrevet av Trond Blindheim og Bård Bredesen. Området består av gammel hagemarkskog og rik edelløvskog rundt Sarabråten og veiene som fører til Sarabråten. Området har et stort antall gamle og grove edelløvtrær og mye gamle hasselkjerr. De nordlige deler av området består av eldre lite påvirket edelløvskog av typen Or-askeskov med storvokste asketrær. Floraen i området er rik og hagemarkskogen har mange kravstore og tildels uvanlige planter knyttet til gamle kulturlandskap som stavklokke, flekkgrisøre, storengkall, storblåfjær, marianøkleblom og nattfiol. I sør østre del av området er det høgstaueskog som nylig er avvirket. Her ble det under befaring registrert skogs vinerot, ballblom, brennesle, enghumleblom og rød jonsokblom. Fiolgubbe (NT) er registrert nordøst i området og almelav (NT) er funnet i øst mot Hauktjern. Lokaliteten har en rik spurvfuglefauna, med bl.a. stor tetthet av sangere og spettefugl. Bøkesanger ble registrert under befaring. Hagemarkskogen er i kraftig jengroing. Rydding av unge trær/oppslag og etterfølgende fjerning av kvist er nødvendig for å beholde områdets kravfulle flora. Årlig slått eller eventuelt beite bør gjenopptas for å få tilbake det opprinnelige miljøet. Ved slått må graset fjernes. Gamle edelløvtrær bør fristilles for å forlenge levetiden. Trær som har vært styvet tidligere kan med fordel styves på nytt og man kan vurdere å lage nye styvingstrær. Deler av løvskogen som har stått urørt i lang tid kan med fordel få utvikle seg fritt. De introduserte artene hagelupin og gullrein, som finnes i små forekomster, bør bekjempes. Området er vurdert å ha verdien viktig (verdi B). En restaurering av kulturlandskapet ved nevnte skjøtselstiltak ville medføre at området får svært stor verdi (A).

8. Sarabråten sør

Naturtype: Gammel barskog
BM-verdi: Verdi A
Areal: 50 daa

UTM: N 6646243, Ø 269555
Hoh.: 165-225 m

Området har en godt utviklet lågurtvegetasjon med innslag av høgstauder. Trollbær og blåveis er vanlige arter i bestandet, og funn av storkonvall er spesielt interessant. Ellers inneholder skogen større innslag av edellauvtrær som lind, hassel, hegg, ask (NT) og svartor. Dette er elementer som er spesielt i Østmarkasammenheng og øker artsdiversiteten. Død ved av grove dimensjoner finnes ikke i bestandet, men kunne utvikles over tid, hvis skogen blir stående urørt. Det er registrert en rekke rødlistede arter i området som besk storpigg (VU), børstebrunpigg (VU), vrangstorpigg (VU), gallestorpigg (VU), blåfotstorpigg (VU), filtkjuke (VU), praktslørsopp (NT), skaftjordstjerne (NT), svartspettet musserong (NT), svartsløvpigg (NT), rødtuppsopp (NT), gråkjuke (NT), og fiolgubbe (NT). Først og fremst på bakgrunn av det store antall rødlistede sopparter vurderes området å være svært viktig (verdi A).

9. Sleppa

Naturtype: Artsrik veikant
BM-verdi: Verdi B
Areal: 6 daa

UTM: N 6645996, Ø 269654
Hoh.: 185-220 m

Området er tidligere beskrevet av Bård Bredesen. Lokaliteten er en turvei med artsrike veikanter med tildels gode forekomster av kravstore og uvanlige arter som stavklokke (NT), storblåfjær, grov nattfiol og solblom (VU). Ask (NT) er også registrert i området. Årlig slått er trolig nødvendig for å opprettholde de biologiske verdiene. Det må tas spesielle hensyn ved arbeid med å renske grøftene på turveien.

10. Hestehullet

Naturtype: Gammel barskog
BM-verdi: Verdi B
Areal: 38 daa

UTM: N 6645867, Ø 269697
Hoh.: 165-250 m

Området er tidligere beskrevet i Naturbase. Lokaliteten har en godt utvikla lågurtvegetasjon med innslag av høgstauder. Trollbær og blåveis er vanlige arter i bestandet, og funn av storkonvall er spesielt interessant. Skogen er grandominert, men inneholder større innslag av edelløvtrær som lind, hassel, hegg, ask (NT) og svartor. Bestandet har lite død ved, men vil kunne utvikle dette over tid hvis hogst unngås. Det er gjort funn av de uvanlige karplantene myskemaure, trollurt og tannrot i området (J. Wesenberg).

Det er også funnet flere rødlistede sopparter i området som taigakjuke (VU), vrangstorpigg (VU) og svartspettet musserong (NT). Ask (NT) er også registrert i området. Området er vurdert å ha verdi B, viktig.

11. Nøkle vann nordøst

Naturtype: Gammel barskog
BM-verdi: Verdi A
Areal: 116 daa

UTM: N 6647363, Ø 269675
Hoh.: 175-250 m

Området er tidligere beskrevet i Naturbase. Lokaliteten består av skråningen bak Sarabråten, og grandråg nordover i Lutåsen til Krokthjern. Området er spennende og tildels gammelskogspreget. Den sørligste delen fra turveien og opp lia har lågurtvegetasjon med en del edellauvtreinnslag. Noen døde lauvtrær fins i dette området og dette øker habitatsdiversiteten. I selve daldråget fins også innslag av lågurtvegetasjon, men blåbærgranskog er dominerende. Her finnes også innslag av svartorsumpskog i de våtere partiene. Opp mot kollene overtar bærlyngdominert furuskog. Det fins en del død gran i alle nedbrytningsstadier i dalsøkket, og det er funnet piggbroddsopp som indikerer en viss kontinuitet i bestanden. Kystjamnemoser, skjegg- og strylav og årenever indikerer god fuktighet og et skyggefullt miljø. Leddved og tysbast vokste i de rikere partiene. Vrangstorpigg (VU), gul snyltejuke (VU), praktslørsopp (NT), og fiolgubbe (NT) er blitt registrert i området den seinere tid.

12. Krokthjern V

Naturtype: Gammel barskog
BM-verdi: Verdi B
Areal: 14 daa

UTM: N 6647363, Ø 269675
Hoh.: 175-250 m

Området er tidligere beskrevet som en MiS figur. Lokaliteten har blåbærgranskog i nedre del med en del død ved av gran i ulike nedbrytningsfaser på nordsiden og østsiden av Krokthjernkollen. Funn av granrustkjuke og svartonekjuke (NT) indikerer god kontinuitet i skogen. En del boreale løvtrær finnes i området (osp, bjørk, rogn). Furu dominerer på høydedraget, og her finnes en del eldre furutrær, men lite død ved. Østvendte bergvegger, flekkvis med rikere markvegetasjon ved bergfoten. Noe selje og osp med signalarter av lav. Funn av en rødlistearter og rimelig god skogstruktur og en del død ved gir B verdi til tross for lite areal.

13. Haukåsen-Krokthjernsbekken

Naturtype: Gammel barskog
BM-verdi: Verdi B
Areal: 113 daa

UTM: N 6647042, Ø 270057
Hoh.: 250-320 m

Området er tidligere beskrevet i Naturbase. Lokaliteten er en vestvendt lisse med overveiende gran i nedre del og med gradvis større andel furu opp mot høydedraget. Furuskog er relativt godt sjiktet med en del gamle (ca 200 år) trær. Helt i sør og flekkvis på flate partier nordover, er det partier med fuktige torvmoserike gran(ump)skoger. Spredte dødved forekommer gjennom hele avgrensingen, mest i vestskråningen. Småbregnegranskog i nordøstre del av utfigurert areal. I dette bestanden er det til dels grove dimensjoner på gran og en del død ved. Rynkeskinn (NT) ble funnet der, og er også funnet helt ned mot Haukthjern. Et bekkeløp drenerer mot sør helt vest i avgrensingen. I tilknytning til bekken er det bergvegger med til dels variert kryptogamflora (randkvistlav og mulig skrukelav). Helt nord i avgrensningen er det bestander med mellomaldret osp. Okerporekjuke (NT) er funnet helt sør i området på læger av gran. Det er stedvis ganske rikt med varierende fuktighetsforhold og med høy bonitet på mye av arealet. Totalt sett en rekke kvaliteter som enda kan utvikle seg mye på sikt og gi en svært verdifull biotop. Total sett B verdi, viktig.

14. Rundemyr

Naturtype: Gammel barskog
BM-verdi: Verdi B
Areal: 55 daa

UTM: N 6647957, Ø 269659
Hoh.: 225-275 m

Lokaliteten består av to bekkedaler med en åsrygg mellom. Den vestre delen er en registrert MIS figur. Sør i området er en liten svartorsumpskog. Den vestre bekkedalen er en tørr lågurdal med få nøkkelelementer. De største verdiene er knyttet til bekkedalen i øst som har variert skog med grov granskog på høgstaudemark, hvor det er mange trær som måler 50-80 cm i diameter. Her er det holt med forholdsvis grov osp, innslag av svartorsumpskog, bergvegger, ur, rasmark og en del død ved spredt. I sørøstre del av området er det registrert fiolkorallsopp (EN), vrangstorpigg (VU) og fiolgubbe (NT). Fiolgubbe er også observert lengre nord i den vestre bekkedalen. Broddsoppsnyltekjuke (NT) er funnet i den østre bekkedalen. Totalt sett et variert område med mange kvaliteter over et ganske stort og velavgrenset område. I Naturbase er området fra før vurdert som viktig (verdi B). På bakgrunn av funn av flere rødlistede arter av sopp, hvorav en art som er vurdert som sterkt truet (EN), settes verdien til svært viktig (verdi A). Området bør ikke hogges. Det bør vurderes lukking av grøft i sør.

15. Krokstjern Nord

Naturtype: Gammel barskog
BM-verdi: Verdi C
Areal: 95 daa

UTM: N 6648603, Ø 270192
Hoh.: 300-325 m

Området er tidligere beskrevet i Naturbase. Lokaliteten er dominert av eldre granskog med en del død ved. Mye er relativt nydødt som følge av billeangrep. Likevel fins død av gran i alle stadier, og funn av svartonekjuke (NT) indikerer kontinuitet. Totalt sett er det funnet få individer av indikatorkjuker i denne delen av marka. Det finnes også en del døde lauvtrær. På grunn av et gunstig lokalklima med skygge og fuktighet har området god forekomst av skjegg- og strylav. Kystjamnemoser fantes flere steder i bestandet.

16. Puttdalen

Naturtype: Gammel barskog
BM-verdi: Verdi C
Areal: 48 daa

UTM: N 6649161, Ø 270181
Hoh.: 265-300 m

Området er tidligere beskrevet i Naturbase. Lokaliteten er et frodig grandråg med høgstaudevegetasjon i dalbunnen. Det er rasmark, bergvegger og et mindre tjern i området. Dalen er trang og delvis nordvendt. Dette er gunstig for opprettholdelse av fuktighet. Særlig den vestvendte lia og rasmarkområdet har en rik lågurtvegetasjon. Her vokser arter som trollbær, blåveis, vårerteknapp, krattfiol, teigbær og svartburkne. Høgstaudeinnslaget langs bekken inneholder arter som rød jonsokblom, skogs vinerot, kvitbladtistel og kranskonvall. Lønn vokste i ura. Noe svartorsumpskog fantes ut mot åpnere partier mot tjernet i nord. Noe død ved fantes, delen med gran var imidlertid relativt nydød. Mangel på kontinuitet av død ved er trolig årsaken til at det ikke er funnet sjeldnere kjukene her. Likevel er bestandet interessant, også med tanke på etablering av arter knytte til død ved.

17. Puttjern nordre

Naturtype: Naturlig fisketomme innsjøer og tjern
BM-verdi: Verdi C
Areal: 4 daa

UTM: N 6649678, Ø 270409
Hoh.: 265 m

Tjern med funn av vanlig frosk. Det er ikke dokumentert fisk i tjernet. Tjernet er derfor gitt verdi C.

18. Grønlia

Naturtype: Gammel barskog
BM-verdi: Verdi B
Areal: 20 daa

UTM: N 6649885, Ø 270657
Hoh.: 265-295 m

Lokaliteten er tidligere beskrevet av Fjeldstad og Gaarder (2006). Området ble opprinnelig kartlagt og avsatt i forbindelse med MIS. Lokaliteten ligger rett nord for Nordre Puttjern, nordøst for Lutvann, og har en ganske klar grense mot ungsog i vest og fattigere skog mot øst, mens det er mer diffuse overganger mot gradvis mer påvirket skog både i nord og sør.

Området omfatter en vestvendt skrent og underliggende lågurtgranskog ned mot en bekk. Omkring bekkene er grunnvannet høyt og det er utviklet en sumpskog. Lågurtgranskogen er rik med innslag av hassel, ask (NT), blåveis, kranskonvall, leddved, skogsalat, skogsvinerot, myskemaure, maigull, trollurt, markjordbær, tyrihjel, springfrø, myskegras, stankstorkenebb, hengeving, stornesle, firblad, fingerstarr, teiebær, myske, og brunrot. Litt fattigere blåbærskog inngår også i lisen. Lokaliteten har noe død ved, mest i yngre nedbrytningsstadier, men det finnes også noen eldre læger, i første rekke av gran. Stiffiltlav og glattvrenge ble registrert på selje, mens det på en et par nedbrutte granlæger ble registrert sparsomt med den relativt sjeldne mosen grønsko. I sumpskogen langs bekken vokser arter som myrkongle, sumphaukeskjegg, mannasøt gras, langstarr, myrhatt, skogstjerneblom og mjødurt, noe som viser at det er snakk om en relativt rik sumpskog. Lokaliteten har en klar verdi som viktig (verdi B,) både pga. artsfunn og fordi det er potensial for flere slike (bl.a. marklevende sopp knyttet til rik granskog), og fordi det er en ganske velutviklet eldre lågurtgranskog og mindre partier med intakt, rik sumpskog. Det bør ikke utføres noen form for hogst på lokaliteten, og død ved bør få ligge i ro. Grøfting av sumpskogen må unngås.

19. Hauktjern V

Naturtype: Gammel lauvskog
BM-verdi: Verdi C
Areal: 3 daa

UTM: N 6646887, Ø 269804
Hoh.: 275 m

Området er tidligere beskrevet i Naturbase. Lokaliteten er et løvdominert skogparti med ganske stabilt høyt vannspeil. Tresjiktet er dominert av bjørk, furu og svartor, med slåttstarr i feltsjiktet. Det er ikke gamle trær i området, men enkelte svartor på liten sokkel. Ugrøftet sumpskog er sjeldent i landskapet, og lokaliteten får derfor lokal verdi (C verdi) til tross for lite areal og få interessante arter.

20. Puttåsen vest

Naturtype: Gammel barskog
BM-verdi: Verdi C
Areal: 150 daa

UTM: N 6646887, Ø 269804
Hoh.: 350 m

Vest i Puttåsen var et større område med fine naturskogkvaliteter som ikke tidligere er kartlagt som en naturtype. I søndre del av lokaliteten har skogen iflg. skogkartet en snittalder på 160 år. I nordvest, nord og øst grenser lokaliteten mot ordinær bærlyngskog, og i nord mot skråningen sør i Puttåsen. Sentralt i området er det god del død av både gran, bjørk og osp, og det er foret omst av grove lauvtrær osp og bjørk både levende og i ulike nedbrytningsstadier. Dominerende vegetasjonstype er blåbærgranskog, men det er også rikere partier med lågurtskog, samt gransumpskog og partier med svartorsumpskog. Det ble ikke gjort funn av rødlistearter eller spesielle kontinuitetsarter i området under befarings, men potensial for sjeldne arter knyttet til død ved i fuktige miljøer vurderes å være til stede. Duftskinn (NT, Artskart 1996) ble funnet på liggende død av gran sør i området. Området er relativt stort og har til dels svært gammel skog med fine naturskogkvaliteter. Det vurderes å ha lokal verdi (verdi C).

21. Lutåsen vest

Naturtype: Gammel barskog
BM-verdi: Verdi B
Areal: 71 daa

UTM: N 6647285, Ø 269649
Hoh.: 205-320 m

Den bratte lia øst for Lutvann har blåbærskog og lågurtskog med grov skog (grantrær med >60 cm dbh.), og stedvis mye død ved i flere nedbrytningsstadier. Nærmest Lutvann er det avgrenset en MIS figur. Det er de seinere årene registrert flere rødlistede markboende sopp i området som fiolett greinkøllesopp (VU), børstebrunpigg (VU), jordbærkantarell (VU), vrangstorpigg (VU), mørkfibret vokssopp (VU), fiolgubbe (NT), praktslørsopp (NT) og gråfiolett køllesopp (NT). I følge skogkartet har skogen en relativt høy snittalder (ca. 135 år). På grunn av at det er et velutviklet område med gammel skog med en del død ved i grove dimensjoner, samt at det er gjort en rekke registreringer av rødlistede sopp, vurderes området å ha verdien viktig (verdi B). Avgrensningen er usikker. Området bør også undersøkes bedre for sjeldne arter knyttet til død ved.

Tabell: Artsfunn fra Hauktjern. Numre viser til kjerneområder.

Norsk navn	Vid.navn	Rødliste-status	Antall lokaliteter	Kilde	Kjerneområder
Fiolkorallsopp	<i>Ramaria fennica</i>	EN		Artskart	14
Vrangstorpigg	<i>Sarcondon lundelii</i>	VU		Artskart	8, 10,11,14,21
Besk storpigg	<i>Sarcodon scabrosus</i>	VU		Artskart	8
Blåfotsorpigg	<i>Sarcodon glaucopus</i>	VU		Artskart	-
Filtkjuke	<i>Inonotus tomentosus</i>	VU		Artskart	8
Børstebrunpigg	<i>Hydnellum mirabile</i>	VU		Artskart	8,21
Gallestorpigg	<i>Sarcodon fennicus</i>	VU		Artskart	8
Flammebrunpigg	<i>Hydnellum auratile</i>	VU		Artskart	-
Jordbærkantarell	<i>Hygrophoropsis olida</i>	VU		Artskart	21
Klengekjuke	<i>Skeletocutis brevispora</i>	VU		Artskart	3
Børstebrunpigg	<i>Hydnellum mirabile</i>	VU		Artskart	21
Mørkfibret vokssopp	<i>Hygrophorus inocybiformis</i>	VU		Artskart	21
Gul snyltekjuke	<i>Antrodiella citrinella</i>	VU		Artskart	11
Taigasnyltekjuke	<i>Antrodiella pallasii</i>	VU		Artskart	10
Fiolett greinkøllesopp	<i>Clavaria zollingeri</i>	VU		Artskart	21
Solblom	<i>Arnica montana</i>	VU		Naturbase	9
Fiolgubbe	<i>Sarcodon lundelii</i>	NT		Artskart	7,8,11,14
Røykkøllesopp	<i>Clavaria fumosa</i>	NT		Artskart	3,21
Gråfiolett køllesopp	<i>Clavaria purpurea</i>	NT		Artskart	5,21
Broddsopp-snyltekjuke	<i>Antrodiella americana</i>	NT		Artskart	3,5,14
Gulbrun storpigg	<i>Sarcodon versipellis</i>	NT		Artskart	3
Svartspettet musserong	<i>Tricholoma atrosquamosum</i>	NT		Artskart	4,8, 10
Skaftjordsstjerne	<i>Geastrum pectinatum</i>	NT		Artskart	8
Svartsløvpigg	<i>Phellodon niger</i>	NT		Artskart	8
Rødtuppsopp	<i>Ramaria botrytis</i>	NT		Artskart	8
Gråkjuke	<i>Boletopsis leucomelaena</i>	NT		Artskart	8
Praktslørsopp	<i>Cortinarius cumatilis</i>	NT		Artskart	11,21
Duftskinn	<i>Cystosterum murrayi</i>	NT		Artskart	20
Rynkeskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	NT		Naturbase	2,5,13
Okerporekjuke	<i>Junghuhnia luteoalba</i>	NT		Artskart	13
Svartsonekjuke	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	NT		Artskart	13
Almelav	<i>Gyalecta ulmi</i>	NT		Artskart	7
Stavklokke	<i>Campanula cervicaria</i>	NT		Naturbase	6,7
Alm	<i>Ulmus glabra</i>	NT		Artskart, befaring	3,5,7
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	NT		Artskart, befaring	3,5,7,9,10,18
Rynkebrunpigg	<i>Hydnellum scrobiculatum</i>	DD		Artskart	1

Avgrensning og arrondering

Forslag til vernegrense i sør er trukket langs sørgrensen av naturtypefiguren. Klassifisering av naturtypefiguren viktig (B), virker noe overvurdert. Det foreslås derfor at grensen går langs turveien.

Sarabråtåsen består for det meste av middelaldrende skog som både har lite biologisk verdi og liten verdi for friluftsliv. Det foreslås at den sørøstre delen tas vekk, og at grensen følger turveien nordover langs Nøkle vann og skrå opp til sørenden av Hauktjern nærmere Sarabråten.

Vurdering og verdisetting

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjemeområder og totalt for utredningsområdet. Ingen stjerner (0) betyr at verdien av kriteriet er fraværende eller ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for verdisetting i metodekap.

Delomr.	Urørthet	Størrelse	Topograf. variasjon	Vegetasjon variasjon	Arrondering	Arts-mangfold	Rike - veg. typer	Død ved mengde	Død ved kont.	Treslagsfordeling	Gamle løvtrær	Gamle bartrær	Samlet verdi
Hele omr.	*	**	***	**	**	**	*	**	**	*	*	**	**
1.Ulsrudvann NØ	***	*	*	*	**	*	*	*	*	*	*	*	*
2.Ulsrudvann Ø	**	*	*	*	*	*	*	***	**	*	*	**	**
3.Nøkle vann NV	**	*	***	**	*	***	**	**	*	**	*	**	**
4.Lutdalen	-	*	*	*	**	*	***	*	*	*	*	0	*
5.Lutdalen Ø	***	*	**	*	**	***	**	*	*	**	*	**	**
6.Nøkle vann NØ II	0	*	0	*	0	**	**	0	0	0	0	0	0
7.Sarabråten	0	*	*	**	**	**	***	*	*	***	**	*	**
8.Sarabråten S	**	*	*	*	**	***	***	*	*	**	*	*	**
9.Sleppa	0	*	*	*	*	**	**	0	0	0	0	0	0
10.Hestehullet	*	*	*	*	*	***	***	*	*	**	*	*	**
11.Nøkle-vann NØ	***	*	**	**	**	***	**	***	**	**	**	***	***
12.Kroktjern	**	*	*	*	**	*	0	**	*	*	*	**	*
13.HaukåsenKroktj. bekken	***	*	**	*	**	*	*	**	*	*	*	**	**
14.Rundemyr	*	*	*	**	**	***	***	**	*	*	**	**	**
15.Kroktj.N	***	*	*	*	**	*	*	**	*	*	*	*	*
16.Puttdalen	***	*	*	**	**	*	**	**	*	*	*	*	*
17.Putjtjern N	*	*	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	0
18.Grønli	***	*	*	**	**	*	***	**	*	*	*	**	**
19.Hauktj. V	***	*	0	0	**	0	0	*	*	**	*	0	0
20.Puttåsen V	***	*	*	*	**	*	*	**	*	*	*	**	*
21. Lutåsen V	**	*	**	**	**	***	**	**	*	*	*	**	**

Samlet verdi for området er satt til 2 stjerner, regionalt verdifullt. Dette begrunnes med at det er store områder med gammel, og til dels svært gammel skog med god topografisk variasjon, og stedvis god forekomst av død ved i ulike nedbrytningsstadier. I den senere tid er det gjort mange funn av markboende sopp, som trekker opp verdien knyttet til biologisk mangfold.

I forhold til mangler ved skogvernet Framstad m.fl. (2003), oppfyller Hauktjern delvis kriterier knyttet til Boreonemoral skog. Området er et relativt sammenhengende større område med inntakt skog, har innslag av rikere skogtyper som lågurtsskog, høgstaudeskog, og mindre partier med rik edelløvskog. Deler av området har også gjenværende forekomster av granskog under naturlig dynamikk. Området har mange forekomster av rødlistede arter i gruppen markboende sopp, men har få sjeldne arter i andre artsgrupper. Ut fra dette får området verdien **, regionalt verdifullt område.

Referanser

Blindheim, T. og Auen, K. 2005. Biologi og friluftverdier innenfor Oslo kommunes skoger, sammenstilling av data. Siste sjanse rapport 2005-9.

Græsdal, Arve – udatert. Oversikt over soppsfunn med tilhørende kartskisse.

Fjeldstad, H. og Gaarder, G. 2006. Registrering av biologisk mangfold i bynære områder, Oslo. Supplerende naturtypekartlegging i Oslo kommune. Miljøfaglig utredning rapport 2006:85.

Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. & Brandrud, T. E. 2002. Evaluering av skogvernet i Norge. – NINA Fagrapport 54: 1-146.

Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H. & Brandrud, T. E. 2003. Liste over prioriterte mangler ved skogvernet – NINA Oppdragsmelding 769. 9pp.

Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss.

Nettadresser

www.artsdatabanken.no

www.naturbase.no

www.ngu.no

Bilder fra området

Eldre blåbærgranskog med en del død ved – Puttåsen (Foto: Mats Finne, Sweco Norge AS)

Eldre gransumpskog Puttåsen (Foto: Mats Finne, Sweco Norge AS)

Tilrettelagt sti ved Lauvtjernsmyra (Foto: Mats Finne, Sweco Norge AS)

Området har mange merkete sommerstier og skiløyper (Foto: Mats Finne, Sweco Norge AS)

Grønlihytta ligger rett på utsiden av utredningsområdet i nord (Foto: Mats Finne, Sweco Norge AS)

Kjentmannsmerke ved Nordre Puttjern (Foto: Mats Finne, Sweco Norge AS)

Gapahuk vest for Nøkle vann (Foto: Mats Finne, Sweco Norge AS)

Gransumpskog nord for Hauktjern. Merket skiløype (Foto: Mats Finne, Sweco Norge AS)

Bærlyngskog i Haukåsen – fint storfuglhabitat (Foto: Mats Finne, Sweco Norge AS)

Området har spennende kontraster. Fra Puttåsen kan storbyen skimtes i bakgrunnen (Foto: Mats Finne, Sweco Norge AS)

Naturverdi **

